

FAKULTA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

Projektová dokumentace **Implementace překladače imperativního jazyka IFJ21** Tým 081, varianta 1

03.prosince 2021

Gazizov Zhasdauren	(xgaziz00)	19 %
Vladislav Mikheda	(xmikhe00)	27 %
Anvar Kilybayev	(xkilyb00)	27 %
Vladislav Khrisanov	(xkhris00)	27 %

Obsah

1 Úvod	2
2 Implementace	2
2.1 Lexikální analýza	2
2.2 Sémantická a syntaktická analýza	2
2.2.1 Precedenční syntaktická analýza	2
2.3 Generování cílového kodu	3
3 Algoritmy a datové struktury	3
3.1 Tabulka symbolů	3
4 Práce v týmu	3
4.1 Způsob práce v týmu a komunikace	3
4.2 Verzovací systém	3
4.3 Rozdělení práce	4
5 Závěr	4
6 LL – gramatika	5
7 Precedenční tabulka	6
8 Celý automat	6

1 Úvod

Cílem tohoto projektu bylo vytvoření překladače v jazyce C, který se postupně načítá zdrojový kód zapsaný ve IFJ21 a pak ho překládá do cílového jazyka IFJcode21(mezikódu).

2 Implementace

2.1 Lexikální analýza

Lexikální analýza je implementována jako konečný automat. Během lexikální analýzy jsou ve funkci `get_token` se postupně načítají jednotlivé znaky ze vstupního souboru, dokud se automat nenarazí na řetězec, který představuje identifikátor, řetězec, desetinný nebo celočíselný literál, operátor, podporovaný speciální znak, konec řádku nebo konec souboru. Tato data je předávána syntaktickou analýzou ve struktuře `tToken`, který obsahuje typ tokenu a `Unii`, ve které je podle typu tokenu uložen buď dynamický řetězec (pro literály řetězců a identifikátory) nebo hodnota celočíselného datového typu; nebo `float` pro číselné literály. Jak samotná struktura, tak všechny typy přijatých tokenů jsou definované v souboru `lexicalanalysis.h`

2.2 Sémantická a syntaktická analýza

Syntaktická analýza je srdcem programu. Ona požádá tokeny, odešle zpracované tokeny shromážděné v AST strom a pak do generatora kódu. Syntaktická analýza je postavena na gramatice LL1. Je v ní vnořený sémantický analyzátor, protože by mezi sebou měli velmi často spolupracovat. Úkolem syntaktického analyzátoru je identifikovat syntaktické chyby v programu. Například po `IF` nemůže chybět `else`. Sémantický analyzátor porovnává typy proměnných. Definovaná proměnná, deklarovaná funkce atd. Celý program je v souboru `syntacticalanalyzer.c`.

2.2.1 Precedenční syntaktická analýza

Součástí syntaktické analýzy je precedenční, která rozebírá výrazy pomocí gramatiky zdola nahoru.

Matematické výrazy jsou zpracovány voláním funkce `preced_expression`. Tato funkce pracuje se zásobníkem ve struktuře `t_stack`. Na základě tabulky rozhodne, kterou operaci provést pro zpracování výrazu. Operace `sh` je implementována ve funkci `preced_expression`. Tato funkce přidává `stack` zarážky a aktuální to-

ken, a načte další token pomocí makra `get_token`. Operace Red, implementovaná ve funkci `reduce_buy_rule`, používá pomocné vlastních pravidel.

$E \rightarrow i$	$E \rightarrow E + E$	$E \rightarrow E < E$
$E \rightarrow (E)$	$E \rightarrow E - E$	$E \rightarrow E > E$
I	$E \rightarrow E * E$	$E \rightarrow E \leq E$
I	$E \rightarrow E / E$	$E \rightarrow E \geq E$
I	$E \rightarrow E // E$	$E \rightarrow E .. E$
$E \rightarrow E == E$	$E \rightarrow \# E$	I

2.3 Generování cílového kodu

Generator cílového kodu byl implementován v modulu `codgen.c`. Úkolem tohoto modulu je vytvářet cílový kod, tedy v našem případě kod IFJcode21.

3 Algoritmy a datové struktury

3.1 Tabulka symbolů

Tabulky symbolů jsou implementovány jako binární vyhledávací stromy. Každý uzel stromu obsahuje kromě identifikátoru a ukazatelů na jeho dva podstromy také data. V nich je uložen typ identifikátoru, informace, jestli byl identifikátor již definován, ukazatel na lokální tabulku symbolů funkce a počet parametrů funkce. V jednotlivých binárních stromech pak vyhledáváme za pomoci klíče, kterým je pro nás identifikátor. Funkce pro práci s tabulkou symbolů jsou implementovány v souboru `symboltable.c`

4 Práce v týmu

4.1 Způsob práce v týmu a komunikace

Na projektu jsme začali pracovat ihed když ho zadání bylo posleno do WIS. Práci jsme podělili rovnoměrně pro každého člena týmu. Některý úlohy potrebovali několik lidí a proto jsme dělali je ve dvojicich. Komunikace v týmu probíhala osobně prostřednictvím aplikace Discord.

4.2 Verzovací systém

Pro správu souborů jsme používali verzovací systém Github. Zdrojové kody jsme měli uložené na vzdálenem repozitáře Github. Díky Github se nám usnadnila spo-

lupráce s projektem. Staré a nové verze projektu jsme ukládali do něho aby každý z nás mohl se na ně podívat a vyjádřit se k němu.

4.3 Rozdělení práce

Práci jsme rovnoměrně rozdělili mezi členy týmu tak, aby každý z nás mohl dokončit svou část projektu.

Práci jsme rozdělili tak:

Gazizov Zhasdauren : dokumentace, tabulka symbolů, testování.

Vladislav Mikheda (Vedoucí) : vedení týmu, lexikální analýza, syntaktická analýza, semantická analýza, testování.

Anvar Kilybayev : precendeční syntaktická analýza, tabulka symbolů, testování.

Vladislav Khrisanov : generátor kodu, testování

5 Závěr

Tento projekt pro nás byl překvapením. Zpočátku jsme nevěděli, co máme dělat a jak rozdělit práci. Ale po několika dnech jsme to vyřešili a začali pracovat. Také tento projekt nás naučil pracovat velmi dobře v týmu, během práce jsme se naučili mnoho nového nejen v předmětech IFJ a IAL, ale také v programování.

6 LL – gramatika

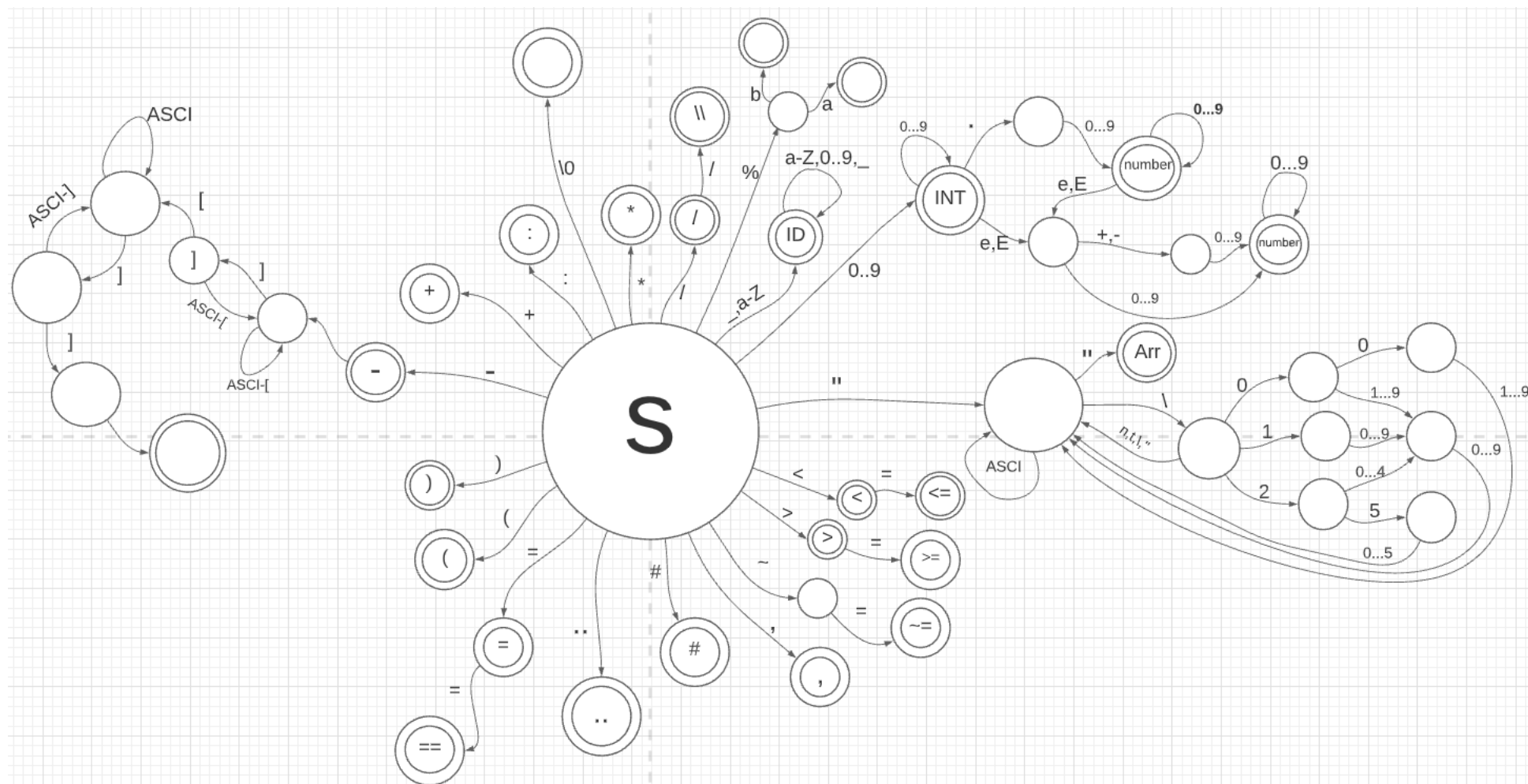
1. `<prog> -> require «ifj21» <chunk>`
2. `<chunk> -> <function>`
3. `<chunk> -> EOF`
4. `<function> -> global fid : function (<global_params>) <return_types> <chunk>`
5. `<global_params> -> <global_par>`
6. `<global_params> ->  $\epsilon$`
7. `<global_par> -> id : <data_type> <next_global_par>`
8. `<global_par> -> <data_type> <next_global_par>`
9. `<next_global_par> -> , id : <data_type> <next_global_par>`
10. `<next_global_par> -> , <data_type> <next_global_par>`
11. `<next_global_par> ->  $\epsilon$`
12. `<function> -> function fid ( <params> ) <return_types> <statement> end <chunk>`
13. `<function> -> <function_call> <chunk>`
14. `<args> -> <expression> <new_expression>`
15. `<args> ->  $\epsilon$`
16. `<function_call> -> fid(<args>)`
17. `<function_call> -> write(<args>)`
18. `<function_call> -> reads()`
19. `<function_call> -> readi()`
20. `<function_call> -> readn()`
21. `<function_call> -> tointeger(<args>)`
22. `<function_call> -> substr(<args>)`
23. `<function_call> -> ord(<args>)`
24. `<function_call> -> chr(<args>)`
25. `<return_types> -> : <data_type> <next_data_type>`
26. `<return_types> ->  $\epsilon$`
27. `<next_data_type> -> , <data_type> <next_data_type>`
28. `<next_data_type> ->  $\epsilon$`
29. `<params> -> id : <data_type> <next_param>`
30. `<params> ->  $\epsilon$`
31. `<next_param> -> , id : <data_type> <next_param>`
32. `<next_param> ->  $\epsilon$`
33. `<data_type> -> integer`
34. `<data_type> -> string`
35. `<data_type> -> number`
36. `<value> -> <expression> <new_expression>`
37. `<value> -> <function_call>`
38. `<statement> -> local id : <data_type> = <value> <statement>`
39. `<statement> -> <function_call> <statement>`
40. `<statement> -> id <next_id> = <value> <statement>`
41. `<next_id> -> , id <next_id>`
42. `<next_id> ->  $\epsilon$`
43. `<new_expression> -> , <expression> <new_expression>`
44. `<new_expression> ->  $\epsilon$`
45. `<statement> -> if <expression> then`
46. `<statement> else <statement> end <statement>`
47. `<statement> -> while <expression> do <statement> end <statement>`
48. `<statement> -> return <expression> <statement>`
49. `<statement> ->  $\epsilon$`

7 Precedenční tabulka

	#	*	/	//	+	-	..	<	>	<=	>=	==	~=	(	)	id	\$
#	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
*	<	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
/	<	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
//	<	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
+	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
-	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
..	<	<	<	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
<	<	<	<	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
>	<	<	<	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
<=	<	<	<	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
>=	<	<	<	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
=	<	<	<	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
~=	<	<	<	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
(	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	=	<	
)		>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>		>		>
id	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>		>		>
\$	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<		<	

Obrázek 1: Precedenční tabulka

8 Celý automat

Obrázek 2: Celý automat